

Oprávnění k pobytu v ČR kvůli válce na Ukrajině

Vysvětlíme, kdo může v České republice dostat povolení k pobytu kvůli válce na Ukrajině – dočasnou ochranu nebo vízum za účelem strpění. **Dočasná ochrana** je hlavně pro ty, kdo z Ukrajiny utíkají před válkou. **Vízum za účelem strpění** pak pro ty, kdo se na Ukrajinu kvůli válce nemohou vrátit. Také uvedeme, jak ministerstvo cizince s povolením eviduje a kde najdete více informací. [Kromě uvedených oprávnění se někdy dá získat i doplňková ochrana (druh mezinárodní ochrany).]

Co je dočasná ochrana?

Dočasná ochrana je **druh oprávnění k pobytu** na území České republiky (a omezeně také v jiných členských státech EU). Uděluje se na **1 rok, ale maximálně do 31. 3. 2023**, protože na tuto dobu zatím Rada EU aktivovala dočasnou ochranu.

Podle kterých předpisů se uděluje?

- směrnice Rady 2001/55/ES, ze dne 20. července 2001, o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (**směrnice**)
- [prováděcí rozhodnutí Rady \(EU\) 2022/382](#) ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana (**rozhodnutí Rady**)
- [zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců](#)
- [zákon č. 65/2022 Sb.](#), o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace (**lex Ukrajina**)

Kdo může dostat dočasnou ochranu?

- (1) **státní příslušník Ukrajiny, který pobýval na území Ukrajiny před 24. 2. 2022**
čl. 2 odst. 1 písm. a) rozhodnutí Rady (na ten odkazuje § 3 odst. 1 lex Ukrajina)
Dočasnou ochranu dostanou i Ukrajinci, kteří Ukrajinu opustili krátkodobě před 24. 2. 2022, jsou v ČR oprávněně a nemají pobytové oprávnění (ani dočasnou ochranu) v jiném státě EU.
- (2) **rodinní příslušníci občanů Ukrajiny uvedených v bodu 1, bez ohledu na jejich státní příslušnost (kromě občanů EU)**
[čl. 2](#) odst. 1 písm. c) rozhodnutí Rady
Kdo je rodinný příslušník? Manžel/manželka, nezletilé svobodné děti a také děti manžela/manželky, jiní blízcí příbuzní, kteří s člověkem v bodu 1 žili společně jako rodina a byli na něm závislí ([čl. 2](#) odst. 4 rozhodnutí Rady)
Je registrovaný partner rodinný příslušník? Ano. Podle [§ 51 odst. 2 písm. a\)](#) zákona o dočasné ochraně. [Toto ustanovení nevylučuje [§ 4 odst. 2 písm. a\)](#) lex Ukrajina, proto by Ministerstvo vnitra mělo s manželi a registrovanými partnery zacházet stejně.]
+ navíc rodič dítěte mladšího 18 let, které již má dočasnou ochranu [podle [§ 51 odst. 2 písm. c\)](#) zákona o dočasné ochraně]

- (3) **kdokoliv s udělenou mezinárodní ochranou (azylem nebo doplňkovou ochranou) nebo jinou formou národní ochrany pobývající na území Ukrajiny před 24. 2. 2022**
[čl. 2](#) odst. 1 písm. b) rozhodnutí Rady
- (4) **rodinný příslušník osoby s udělenou mezinárodní ochranou či jinou formou ochrany**
[čl. 2](#) odst. 1 písm. c) rozhodnutí Rady
- (5) **osoba blízká držiteli dočasné ochrany**
[§ 52](#) zákona o dočasné ochraně
Kdo je blízká osoba? Osoba, která by újmu, kterou by utrpěl držitel dočasné ochrany, důvodně vnímala jako újmu vlastní (§ 22 odst. 1 občanského zákoníku). Podmínkou je, že společně s tímto držitelem dočasné ochrany trvale žila na Ukrajině v době vypuknutí válečného konfliktu.
Často půjde o nesezdané partnery. Ti totiž nejsou rodinnými příslušníky držitele dočasné ochrany podle rozhodnutí Rady (protože s nimi český zákon o pobytu cizinců nezachází stejně jako s manželi a registrovanými partnery).
- (6) **osoba s povoleným trvalým pobytem na Ukrajině, která nemůže vycestovat do země svého původu**
[§ 3 odst. 2](#) lex Ukrajina

Co je vízum za účelem strpění?

Vízum za účelem strpění je **druh oprávnění k pobytu** na území České republiky. Toto dlouhodobé vízum se uděluje **maximálně na 1 rok**. Pak lze získat dlouhodobý pobyt za účelem strpění.

Podle kterých předpisů se uděluje?

[§ 33 odst. 1 písm. a\)](#) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců

Kdo může dostat vízum za účelem strpění?

Ukrajinci (nebo jejich rodinní příslušníci), kteří nesplňují podmínky pro udělení dočasné ochrany

Typicky půjde o Ukrajince se skončeným nebo končícím pobytovým oprávněním

[zejm. dlouhodobé vízum, dlouhodobý pobyt (včetně zaměstnanecké karty), zrušený trvalý pobyt...]

Zjednodušeně řečeno se toto vízum uděluje cizincům, kteří nemají jiné pobytové oprávnění, a prokáží, že se kvůli válce (to je důvod nezávislý na jejich vůli) nemohou vrátit do země původu.

Eviduje ČR cizince s dočasnou ochranou a vízem za účelem strpění?

Ano, Ministerstvo vnitra všechny cizince s dočasnou ochranou a vízem za účelem strpění eviduje v **Cizineckém informačním systému (CIS)**. Dočasná ochrana se uděluje jen kvůli válce na Ukrajině. Vízum za účelem strpění se dává i jindy, důvod se nepozná z CIS, ale ministerstvo ho zná.

Kde najdu víc informací?

Víc k dočasné ochraně, vízu za účelem strpění a další informace související s válkou na Ukrajině najdete na webu ministerstva www.mvcr.cz/clanek/informace-pro-obcany-ukrajiny.aspx.